

VII. UNIVERSITETETS VIDENSKABELIGE SAMLINGER OG ANSTALTER

a. *Rådighedssum til afholdelse af særlige udgifter for universitetets instituter.*

På kontoen for finansåret 1943-44 var ordinært bevilget 8000 kr.; heraf anvendtes som tidligere et mindre beløb til anskaffelse af undervisningsmidler, særlig lysbilleder, grammofonplader og film samt afholdtes udgifter til duplikering af tekster til forelæsninger og øvelser og lign. Det er iøvrigt ikke muligt at give en fuldstændig oversigt over anvendelsen af kontoens ordinære beløb, da regnskabet med dette ikke blev holdt adskilt fra den i universitetets årbog for 1940-41, side 227 ff. og for 1941-42 side 179 ff. omtalte ekstraordinære bevilling til anskaffelse af instrumenter og bøger; under kontoen blev til samtlige formål afholdt et beløb af 107.492,73 kr.

b. *Regulering af de honorarlønnede videnskabelige assistents vederlag.*

Under 3. juli 1942 indgav den kgl. veterinær- og landbohøjskole til ministeriet for landbrug og fiskeri et andragende om en forbedring af lønvilkårene for de ved højskolen ansatte honorarlønnede videnskabelige assistenter. Forslaget gik ud på, at disse assistenter, hvis vederlag udgjorde 3600 kr. årlig + midlertidigt tillæg, blev forhøjet til 4200 kr. årlig stigende til 4800 kr. årlig efter 3 års forløb og eventuelt til 5400 kr. årlig efter 6 års forløb, alt foruden midlertidigt tillæg.

Efter at dette andragende var blevet forelagt finansministeriet, tilskrev dette under 16. september 1942 undervisningsministeriet således:

»Den kgl. veterinær- og landbohøjskole har stillet forslag om en forbedring af lønforholdene for de ved højskolen ansatte honorarlønnede videnskabelige assistenter, hvis honorar for tiden er 3600 kr. årlig + 15 %.

Finansministeriet finder efter omstændighederne ikke noget principielt at indvende imod, at der sker en vis forbedring af de heldagsbeskæftigede, honorarlønnede, videnskabelige assistents lønninger,

men man må nære væsentlige betæneligheder ved at tiltræde lønsatser, der overstiger aspirant- resp. tjenestemandsløn for faste videnskabelige assistenter.

Som et resultat af finansministeriets rent foreløbige overvejelser kunne man tænke sig at hidføre en lønforbedring ved at overføre de omhandlede lønninger fra honorar- til medhjælpskontoen og fastsætte vederlaget til: de to første år 90% af begyndelseslønnen og derefter til den fulde begyndelsesløn for en fast videnskabelig assistent med fradrag af pensionsbidrag. Med de for tiden gældende sted- og reguleringstillægssatser vil det månedlige vederlag blive følgende:

gifte mænd m. v.		andre under 40 år.
1.-2. år	396,90 kr.	315,30 kr.
3. og flg. år	427,75 kr.	337,09 kr.

De gifte assistenter vil efter disse satser opnå en ret væsentlig lønforbedring, medens de ugifte vil lide en mindre lønnedgang, der for de nu ansattes vedkommende formentlig måtte dækkes gennem ydelse af et personligt tillæg til udligning af nedgangen.

Det bemærkes, at forudsætningen for anvendelsen af de nævnte satser må være, at de løse assistenter arbejder under tilsvarende forhold – herunder også med hensyn til tjenestetid – som faste videnskabelige assistenter.

Da finansministeriet må finde det hensigtsmæssigt, at der gælder ensartede lønningsregler for samtlige de ved de højere læreanstalter og disses institutioner beskæftigede honorarlønnede, videnskabelige assistenter, skal man, forinden videre foretages, udbede sig en udtalelse fra undervisningsministeriet angående den beskrevne lønordning.«

Efter at foreningen af videnskabeligt uddannede tjenestemænd ved de højere læreanstalter som følge af den kgl. veterinær- og landbohøjskoles andragende af 3. juli 1942 i en skrivelse af 15. oktober 1942 havde ansøgt finansministeriet om revision af lønningsvilkårene for samtlige ved de højere læreanstalter ansatte honorarlønnede videnskabelige assistenter med fuld arbejdstid og herunder stillet et omtrent ligelydende forslag som det fra landbohøjskolen fremkomne, udbad finansministeriet sig også om dette andragende en udtalelse fra undervisningsministeriet.

Efter at disse andragender var udsendt til erklæring hos de højere læreanstalter, udtalte universitetets kurator efter forhandling med universitetets rektor i en skrivelse af 22. oktober 1942, at universitetet kunne give tilslutning til en lønforbedring som den, finansministeriet efter sine foreløbige overvejelser kunne tænke sig at indføre, men det tilføjedes, at man iøvrigt måtte anse det for ønskeligt, at der, så snart forholdene tillod det, måtte ske en omfattende revision af lønningsforholdene for de videnskabelige medarbejdere ved statens højere

læreanstalter. Om det fra foreningen af videnskabeligt uddannede tjenestemænd ved de højere læreanstalter fremkomne andragende udtalte universitetet i en skrivelse af 18. februar 1943, at man, indtil en omfattende revision af de videnskabelige medarbejders økonomiske vilkår måtte være foretaget, fremfor de af foreningen foreslåede nye midlertidige satser måtte foretrække en lønforhøjelse på det grundlag, som var foreslået i finansministeriets skrivelse af 16. september 1942.

Efter at forslaget havde fået tilslutning fra de øvrige højere læreanstalter og var blevet tiltrådt af undervisningsministeriet, meddelte finansministeriet under 16. juli 1943, at nyordningen kunne gennemføres fra den 1. september 1943 at regne. Som følge heraf blev lønningerne til universitetets honorarlønnede videnskabelige assistenter på finansloven for 1944-45, overført fra universitetets konto 4. B. Andre honorarer til universitetets konto 5. Medhjælp, jfr. Bilag til liste over ændringsforslag til udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1944 til 31. marts 1945, sp. 257-260; hjemmel for nyordningens gennemførelse fra 1. september 1943 blev tilvejebragt på tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568-69 (j. nr. 318/42).

c. *Det juridiske laboratorium.*

Efter professor, dr. jur. Poul Johs. Jørgensens afgang fra universitetet valgte det rets- og statsvidenskabelige fakultet professor, dr. jur. Stig Juul til forstander for universitetets juridiske laboratorium fra den 1. februar 1944 at regne (j. nr. 117 a/44).

d. *Det medicinsk-fysiologiske institut.*

Efter andragende fra institutets bestyrer, professor, dr. med. E. Lundsgaard blev der på tillægsbevillingsloven for finansåret 1943-44 og på finansloven for finansåret 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1857-58 og Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 567 optaget en bevilling på 2000 kr. årlig til driften af et neurofysiologisk laboratorium på militærhospitalet i tilknytning til rigshospitalets neurologiske afdeling under professor Lundsgaards ledelse. Om det nærmere vedrørende denne bevilling, som var af midlertidig karakter, henvises til det citerede sted i finanslovsforslaget for 1944-45 (j. nr. 214 a/43).

Frk. Merete Torner ansattes som ikke-videnskabelig assistent ved institutet fra den 15. januar 1944 (j. nr. 107 a/44).

e. *Det patologisk-anatomiske institut.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1857-58, optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter, en bevilling på 3300 kr. til anskaffelse af forskelligt inventar til institutet (kurators j. nr. 51 f/43).

På tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568, optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 21.600 kr. til regulering og istandsættelse af pladsen omkring institutet og udbedring af cykleskure (j. nr. 334 c/43).

Som omtalt ovenfor side 57 blev der på finansloven for 1944-45 oprettet en stilling som undervisningsassistent ved institutet. Om ansættelse i denne stilling se ovenfor side 40.

Fru Grethe Svendsen, f. Gudmand-Høyer meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som ikke-videnskabelig assistent ved institutet fra den 30. september 1943. I den derved ledigblevne stilling ansattes fra 1. oktober 1943 frk. Aase Kirkebye (j. nr. 334 a/43).

f. *Institutet for almindelig patologi.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1857-58, optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 6300 kr. til anskaffelse af forskelligt inventar til institutet (Kurators j. nr. 54 e/43).

Under 8. september 1943 ansatte ministeriet frk. Inger Augusta Kiær som ikke-videnskabelig assistent ved institutet fra den 1. september 1943 (j. nr. 141 c/43).

Under 20. april 1944 meddelte universitetets kurator Knud Henry Carlsen fast ansættelse som laboratoriebetjent ved institutet fra den 1. maj 1944 (j. nr. 141 b/43).

g. *Det farmakologiske institut.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1837-38 tilvejebragtes hjemmel for den i universitetets årbog for 1941-42, side 190 omtalte bevilling under universitetets konto 5. Medhjælp på 4800 kr. årlig til antagelse af videnskabelig assistance ved de retskemiske undersøgelser for finansåret 1944-45 (j. nr. 117 a/42).

På tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts

1944, side 565 optoges under universitetets konto 5. Medhjælp et beløb af 4200 kr. til vederlæggelse af en hjælpelaboratorietjent og til fornøden skrivnehjælp ved institutets retskemiske undersøgelser. Samme bevilling blev optaget på finansloven for 1944-45, jfr. Bilag til liste over ændringsforslag til udkast til forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1944 til 31. marts 1945, sp. 261-62 (j. nr. 275 b/43).

h. *Det medicinsk-historiske museum.*

På tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568 optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 3245 kr. til anskaffelse af forskelligt inventar til museet samt til reparation af museets pasteller og malerier m. v. (j. nr. 105 b/43).

Til indkøb af 2 apotekerkrugger af fajance fra Italien i det 16. århundrede samt en apotekerflaske fra Dresden i det 18. århundrede bevilgede Ny Carlsbergfondet museet et beløb 1390 kr. (j. nr. 105 c/43).

i. *Universitetets medicinske læsestue.*

Efter professor, dr. med. C. E. Blochs afgang fra universitetet valgte det lægevidenskabelige fakultet den 20. september 1943 professor, dr. med. L. S. Fridericia til efor for læsestuen. Da professor Fridericia kort efter på grund af de daværende forhold måtte forlade landet, overdrog fakultetet under 25. oktober 1943 professor, dr. med. Carl Sonne midlertidigt at varetage det nævnte hverv (j. nr. 330/43).

j. *Universitetets kliniker.*

Efter andragende af overlægen ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme, professor, dr. med. Henning Rønne blev der af universitetets konto 10. f. Overordentlige udgifter stillet et beløb til rådighed til oprettelse af et diagnosekartotek ved afdelingen, således at arbejdet blev overdraget en af hærens officianter som midlertidig beskæftigelse under de daværende ekstraordinære forhold. Det pågældende kartotek blev oprettet på grundlag af ca. 300 journalprotokoller med ca. 350.000 sygehistorier, som var overladt afdelingen fra øjenklinikken i Havnegade fra 1867, og som afgav et meget værdifuldt materiale til bedømmelse af sygdomshistoriske forhold. Den samlede udgift til kartotekets oprettelse beløb sig til 813,23 kr. (j. nr. 399/43).

Efter andragende fra professor ved den kliniske praktikantundervisning, overlæge, dr. med. Robert Lund blev der af universitetets konto 14, underkonto 44. Rådighedssum til afholdelse af særlige ud-

gifter for universitetets instituter, stillet et beløb af 150 kr. til rådighed til supplering og fornyelse af instrumenter til brug ved undervisningen af de studerende på Sundby hospitals afdeling for øre-, næse- og hals-sygdomme (j. nr. 63 g/43).

k. *Det filologiske laboratorium.*

I efteråret 1943 indrettedes i loftetagen i universitetets ejendom Metroannekset (den tidligere Metropolitanskole) nogle lokaler for undervisningen i og studiet af filosofi. Til den nødvendige indretning af lokalerne anvendtes et beløb af 1731 kr. af bygningskontoen. Til disse lokaler overførtes en del af bogbestanden fra det filologiske laboratoriums lokaler i universitetsbiblioteket.

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1843-44, forhøjedes laboratoriets annuum (universitetets konto 14, underkonto 14) med 1000 kr. fra 4525 kr. til 5525 kr. af hensyn til en forøgelse af de beløb, der stod til rådighed for assyriologisk laboratorium, det fonetiske laboratorium og det centralasiatiske laboratorium, jfr. nærmere nedenfor under disse laboratorier.

1. *Det assyriologiske laboratorium.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1843-44 forhøjedes laboratoriets andel i det filologiske laboratoriums annuum fra 150 kr. til 500 kr. under hensyn til en nødvendig udvidelse af laboratoriets bogbestand (j. nr. 168/43).

m. *Det fonetiske laboratorium.*

Under 28. februar 1943 indgav forstanderen for det fonetiske øvelseslokale, professor, dr. phil. Louis Hjelmlev følgende andragende:

»Herved tillader jeg mig at indbringe forslag om, at Det fonetiske øvelseslokale fremtidig benævnes Det fonetiske laboratorium, og at der søges tillagt dette et annuum på 500 kroner, bortset fra punkt c).

Til begrundelse oplyses:

Det fonetiske øvelseslokale har studie- og undervisningsmæssige funktioner, der principielt ligger ganske på linie med de fleste andre under det filosofiske fakultet henhørende laboratorier, således at en særbetegnelse er misvisende. Dets inventar består i

a) et diskotek, der benyttes dels til enkeltmandsstudier af de sprog-studerende, dels til undervisning

b) et bibliotek bestående af fonetisk litteratur i fjernere og nærmere tilknytning til diskoteket, og tillige bestemt som apparat ved øvelser

c) teknisk inventar (for tiden en grammofon og en fonetisk skrivemaskine samt enkelte andre instrumenter)

d) en samling fonografravser, tjenende til lignende formål som diskoteket.

Det fonetiske øvelseslokale benyttes ligesom de øvrige laboratorier dels som studiesal, dels som undervisningslokale (øvelser samt forelæsninger med demonstrationer).

Det fonetiske øvelseslokales løbende udgifter til udvidelse og vedligeholdelse af inventaret har hidtil været afholdt dels af universitetets almindelige konto til undervisningsmateriel, dels ved ekstraordinære bevillinger, om hvilke der i hvert enkelt tilfælde indgives andragende til universitetets rektor. En gradvis forøgelse af diskoteket, biblioteket og det tekniske inventar er stærkt ønskelig, og man vil desangående med den nuværende ordning stadig være henvist til særskilte andragender til rektor, hvilket vanskeliggør og tildels umuliggør dispositioner på længere sigt.

Det fonetiske øvelseslokale oprettedes i 1933 og har i den forløbne tid befundet sig i en gradvis udvikling, der nødvendigvis må fortsættes, dersom de vigtigste af de krav skal imødekommes, som stilles til det af lærere og studerende. De afholdte udgifter har i den forløbne år-række været ret uensartede, således at det er vanskeligt herudfra at slutte til det ønskelige annuums størrelse; under krigsårene har anskaffelserne været nedsat i betydelig grad, hvilket vil medføre forøgede udgifter, når det internationale marked atter åbnes. Jeg ville mene, at det foreslåede beløb indtil videre vil kunne dække behovet, når bortses fra eventuelle helt ekstraordinære større anskaffelser.»

Herefter blev der på finansloven for 1944–45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1843–44, optaget en bevilling på 500 kr. årlig under universitetets konto 14, underkonto 14. Det filologiske laboratorium, som annum for universitetets fonetiske laboratorium (j. nr. 167/43).

n. *Laboratoriet for centralasiatiske sprog.*

På finansloven for 1944–45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1843–44 optoges en bevilling på 300 kr. årlig under universitetets konto 14, underkonto 14. Det filologiske laboratorium, som annum for universitetets centralasiatiske laboratorium (j. nr. 169 b/43).

o. *Den botaniske have.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1855-56 optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 75.000 kr. som sidste del af den tidligere på tillægsbevillingsloven for 1942-43 og for finansloven for 1943-44 givne bevilling på ialt 180.000 kr. til istandsættelse af havens væksthuse, jfr. universitetets årbog for 1942-43, side 316. Da arbejdet viste sig at være mere kompliceret end forud antaget, blev der på tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568 stillet et yderligere beløb af 64.000 kr. til rådighed til formålet (j. nr. 15 e/42).

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1855-56, optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 15.000 kr. til asfaltbelægning på perronen ved havens væksthuse.

På tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944 blev der under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter bevilget et beløb af 17.000 kr. til udvidelse og modernisering af omklædnings- og opholdsrum for havens personale (j. nr. 15 c/43).

Under 9. marts 1944 ansatte universitetets rektor havebrugskandidaterne Helge Schaltz og frk. Kirsten Ring Andersen som honorarlønnede gartnerassistenter ved haven for eet år fra den 1. april 1944 at regne (j. nr. 15 a/44).

Under 1. marts 1944 ansatte ministeriet gartnermedhjælper Johannes Jensen-Bjeldbak som gartnerformand ved haven fra den 1. april 1944 at regne (j. nr. 15 c/44).

Under 2. marts 1944 ansatte ministeriet gartnermedhjælper Waldemar Severin Henrichsen som gartnerformand ved haven fra den 1. maj 1944 at regne (j. nr. 15 c/44).

Under 13. april 1944 ansatte universitetets kurator Niels Peter Nielsen som gartnermedhjælper ved haven fra den 1. april 1944 at regne (j. nr. 15 b/44).

Under 3. maj 1944 ansatte universitetets kurator Poul Rasmussen som aspirant i en stilling som gartnermedhjælper ved haven fra den 1. maj 1944 at regne (j. nr. 15 d/44).

p. *Det planteanatomiske laboratorium.*

På normeringsloven for 1944-45, jfr. udkast til normeringslovanordning for finansåret 1944-45, side 63, omdannedes laboratoriets hono-

rarlønnede videnskabelige assistentstilling til en fast videnskabelig assistentstilling (j. nr. 366/42).

Om ansættelse i stillingen, se foran side 48.

q. *Det zoologiske museum.*

På normeringsloven for 1944–45, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1944–45, side 63 oprettedes en ny fast videnskabelig assistentstilling ved museets 1. afdeling mod bortfald af en honorarlønnet videnskabelig assistentstilling. Om den nærmere motivering for oprettelsen af den nye stilling henvises til den i universitetets årbog for 1942–43, side 318 refererede sag. Da imidlertid afdelingens personale ikke var tilstrækkeligt til en forsvarlig gennemførelse af det videnskabelige, museale og undervisningsmæssige arbejde, bifaldt ministeriet under 31. maj 1944, at den honorarlønnede videnskabelige assistentstilling, som på normeringslovanordningen for 1944–45 var forudsat nedlagt, opretholdtes. Om ansættelse i den nye faste videnskabelige assistentstilling, se foran side 48 (j. nr. 12 b/42).

På finansloven for 1944–45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1831–32, forhøjedes honoraret til en videnskabelig assistent ved museets 2. afdeling fra 3000 kr. til 3600 kr. årligt.

På finansloven for 1944–45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945 forhøjedes honoraret til en medhjælper ved museets 3. afdeling fra 1200 kr. til 1800 kr. årligt (Kurators j. nr. 78 c/43).

r. *Det kemiske laboratorium.*

På tillægsbevillingsloven for 1943–44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568 optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 15.000 kr. til istandsættelse og ombygning af laboratoriets bestyrerbolig i anledning af det stedfundne brugerskifte (j. nr. 14 c/43).

På tillægsbevillingsloven for 1943–44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568 optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 58.000 kr. til byggearbejder i laboratoriet. Foruden en række almindelige istandsættelser gik disse byggearbejder ud på at indrette to rum i tagetagen til laboratorier, hvorved der skabtes bedre arbejdsforhold for den videregående undervisning og for det videnskabelige forskningsarbejde, særlig for den præparative, organiske kemi. Desuden udvidedes det store biblioteksværelse ved indbygning af et galleri, hvorved hyldepladsen forøgedes ganske væsentlig, så-

ledes at det blev muligt at samle hele laboratoriets bogsamling i biblioteket og endvidere at skaffe plads til den normale tidsskrifttilvækst nogle år frem i tiden (j. nr. 14 f/43).

Under 15. maj 1943 meddelte ministeriet laboratoriemester ved laboratoriet J. A. Larsen afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra den 31. oktober 1943 at regne. I den derved ledigblevne stilling ansatte ministeriet under 4. oktober 1943 efter institutbestyrelsens indstilling laborant ved laboratoriet Knud Colding fra den 1. november 1943 at regne (j. nr. 14 b/43).

Under 4. oktober 1943 ansatte ministeriet efter institutbestyrelsens indstilling laboratoriebetjent ved laboratoriet Edgar Emil Buch-Petersen som laborant fra den 1. november 1943 at regne (j. nr. 14 b/43).

Under 1. november 1943 ansatte universitetets kurator efter institutbestyrelsens indstilling mekaniker C. A. Mortensen som aspirant i en stilling som laboratoriebetjent ved laboratoriet fra den 1. november 1943 at regne. Under 28. marts 1944 meddeltes der ham fast ansættelse i stillingen fra den 1. april 1944 at regne, idet hans tidligere tjeneste som reservehåndværker af 1. grad i hærens tekniske korps trådte i stedet for den manglende aspiranttid (j. nr. 14 b/43).

Under 30. november 1943 meddelte universitetets kurator laboratoriebetjent og portner på prøve ved laboratoriet Axel Pedersen afsked efter ansøgning fra den 31. januar 1944 at regne. I den derved ledigblevne stilling ansatte kurator under 9. februar 1944 efter institutbestyrelsens indstilling fængselsbetjent Kaj Morten Larsen som aspirant fra den 1. februar 1944 at regne. Under 28. juli 1944 meddeltes der ham fast ansættelse i stillingen fra den 1. august 1944 at regne (j. nr. 14 b/42).

s. *Det astronomiske observatorium.*

På finansloven for 1943-44, jfr. rigsdagstidende for 1942-43, tillæg B., sp. 787-88 optoges under finanslovskonto § 26. I. B. 12. en bevilling på 24.400 kr. til forskellige byggearbejder på observatoriet, nærmere således, at tre observationsværelser i observatoriets midterdel blev omdannede til arbejds- og biblioteksværelser. Under hensyn til den daværende mangel på byggematerialer kom arbejdet dog ikke til udførelse, kun at ministeriet under 15. januar 1944 meddelte tilladelse til at anvende et beløb af 6000 kr. af bevillingen til tilmuring af observationsspalterne og indretning af 4 vinduer i bygningen (j. nr. 16/41).

t. *Det geografiske laboratorium.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1831-32 forhøjedes honoraret

til laboratoriets assistent fra 2400 kr. til 3600 kr. årligt navnlig på grund af forøget undervisningsarbejde (j. nr. 180 b/43).

u. *Det histologisk-embryologiske institut og institutet for sammenlignende anatomi og zoologisk teknik.*

På normeringsloven for 1944–45, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1944–45, side 63 blev der oprettet en ekstraordinær amanuensisstilling for fast videnskabelig assistent ved institutet for sammenlignende anatomi og zoologisk teknik, dr. phil. Thydsen Meinertz. Oprettelsen af denne stilling skete, fordi dr. Meinertz, som var blevet ansat som fast videnskabelig assistent ved institutet fra den 1. april 1935 at regne og fået tillagt forøget lønnings- og pensionsancennitet i denne stilling under hensyn til sin tidligere ansættelse under Københavns kommunes skolevæsen, jfr. universitetets årbog for 1934–35, side 48, ikke efter den herskende praksis for indstilling til amanuensis kunne forvente udnævnelse hertil til et efter hans alder rimeligt tidspunkt (j. nr. 186 a/43).

Under 15. marts 1943 indsendte instituternes bestyrer, professor, dr. phil. C. M. Steenberg et andragende om

1) oprettelse af en fast stilling som konservator ved institutet for sammenlignende anatomi og zoologisk teknik,

2) en medhjælpssum på 3600 kr. årlig ved histologisk-embryologisk institut til rekonstruktionsarbejde og til opstilling af embryologiske præparater i studiesamlingen,

3) omdannelse af den honorarlønnede stilling som kontormedhjælper (1800 kr.) til en fast stilling (heldagsarbejde) som ikke videnskabelig assistent (fælles for begge institutter).

Af disse var nr. 1) og 3) en gentagelse af allerede tidligere stillede, men ikke gennemførte forslag, jfr. universitetets årbog for 1942–43, side 320 ff. Forslaget under nr. 2) blev af professor Steenberg motiveret på følgende måde:

»Det histologisk-embryologiske institut har hidtil ikke haft nogen manuel hjælp. Det har været et stort savn, men det er gået så nogenlunde hidtil, da der bl. a. af pladshensyn ikke har været mulighed for at få lavet en embryologisk studiesamling. I de nye lokaler er der udmærket plads dertil. Det, der kræves, er navnlig arbejde inden for to områder. Der mangler en oversigtssamling over de forskellige ægtyper og deres omhylninger, over æggets forskellige udviklingsstadier, over embryonerne og deres fostervedhæng. Dernæst en samling af voksrekonstruktioner visende organernes embryologiske udvikling. I tilknytning til og som grundlag for sidstnævnte skal der først inden for alle vigtige dyregrupper skabes en samling af serie-snitpræparater, hvoraf hver består af flere tusinde snit. Der rettes til stadighed fore-

spørgsel efter embryologiske seriepræparater fra mange forskeres side (zoologiske og medicinske), og en sådan samling bør landets eneste embryologiske institut eje. Fremstillingen af disse er meget tidsrøvende, kræver stor øvelse og fordrer, at samme person dagen igennem kan sidde ved arbejdet, da dette – når serien først er påbegyndt – ikke kan afbrydes. Til ovennævnte ansøges om 3600 kr. årlig til honorar lønnet medhjælp.«

Herefter blev der på normeringsloven for 1944-45, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1944-45, side 63 oprettet en stilling som konservator ved institutet for sammenlignende anatomi og zoologisk teknik. I denne stilling ansatte ministeriet efter institutbestyrerens indstilling laboratoriebetjent ved institutterne Herman Carl Victor Pedersen fra den 1. april 1944 at regne. Endvidere blev der på finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31. marts 1945 sp. 1837-38 under universitetets konto 5. Medhjælp optaget en bevilling på 3600 kr. årlig til videnskabelig medhjælp ved institutet for histologi og embryologi; i denne stilling ansatte universitetets rektor efter institutbestyrerens indstilling mag. scient. Chr. Overgaard Nielsen for eet år fra den 1. april 1944 at regne. Den ansøgte faste stilling som ikke-videnskabelig assistent blev ikke oprettet; derimod blev der på finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1837-38 under universitetets konto 5. Medhjælp optaget en forhøjelse af den midlertidige bevilling til kontormedhjælp, således at den ansatte kontormedhjælper kunne blive lønnet som heldagsansat efter finansministeriets regulativ for løst ansatte kontormedhjælpere (j. nr. 186 c/43 og 115 b/44).

Under 14. august 1944 ansatte universitetets kurator efter institutbestyrerens indstilling Gustav Juul Erthmann Hansen som laboratoriebetjent ved de to instituter fra den 1. august 1944 at regne (j. nr. 186 c/43).

Fra 1. august 1944 fratrådte efter ansøgning frk. Marie Kaalund-Jørgensen som konservatormedhjælper ved de to instituter. I den derved ledigblevne stilling ansatte universitetets kurator efter institutbestyrerens indstilling frk. Karen Margrete Schrøder fra samme dato at regne (j. nr. 267/44).

v. *Det gymnastikteoretiske laboratorium.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Bilag til liste over ændringsforslag til udkast til finanslov for finansåret fra 1. april 1944 til 31. marts 1945 sp. 259-61 optoges under universitetets konto 5. Medhjælp en bevilling

på 1500 kr. til antagelse af en ikke-videnskabelig medhjælper ved laboratoriet. Angående den nærmere motivering til denne bevilling henvises til det citerede sted i lovudkastet (j. nr. 355/43).

x. *Instituttet for teoretisk fysik.*

Den 4. december 1943 besluttede de tyske militærmyndigheder instituttets bygninger; de blev atter frigivet den 4. februar 1944. Om det nærmere forløb af denne sag henvises til J. Nørregaard: Københavns universitet i besættelsesårene, København 1947, side 53-56 og 60 (j. nr. 385/43).

y. *Det biofysiske laboratorium.*

På finansloven for 1944-45, jfr. Forslag til finanslov for finansåret fra 1ste april 1944 til 31te marts 1945, sp. 1833-34 optoges under universitetets konto 4. B. Andre honorarer en bevilling på 3600 kr. årlig til honorering af en ny honorarlønnet videnskabelig assistent ved laboratoriet mod samtlig bortfald af et beløb af 1026 kr., som hidtil havde været bevilget under universitetets konto 5. Medhjælp til antagelse af videnskabelig assistance (j. nr. 189 a/43).

Om ansættelse i den nye stilling se ovenfor side 48.

z. *Det fysisk-kemiske institut.*

På tillægsbevillingsloven for 1943-44, jfr. Udkast til forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1943 til 31. marts 1944, side 568 optoges under universitetets konto 24. Overordentlige udgifter en bevilling på 8900 kr. til gennemførelse af forskellige ændringer i det for instituttet og universitetets hygiejniske institut fælles varme-anlæg, derunder installation af en ny varmtvandsbeholder (j. nr. 333/43).

æ. *Det matematiske institut.*

På normeringsloven for 1944-45, jfr. Udkast til normeringslovanordning for finansåret 1944-45, side 63 blev den ene af instituttets honorarlønnede videnskabelige assistentstillinger omdannet til en fast videnskabelig assistentstilling. Denne foranstaltning var et led i gennemførelsen af den omordning af universitetets matematikundervisning, som indledes nogle år tidligere, og hvorom henvises til universitetets årbog for 1941-42, side 152 ff. (j. nr. 188 a/43).

Om ansættelse i den nyoprettede stilling, se ovenfor side 48.

ø. *Den arnamagnæanske stiftelse.*

Konsistorium valgte under 29. marts 1944 professorerne, dr. jur. Henry Ussing og dr. phil. L. L. Hammerich til efter for stiftelsen for tiden 1. maj 1944-30. april 1948 i stedet for forhv. professor, dr. jur. Poul Johs. Jørgensen og professor dr. polit. Axel Nielsen, som var udtrådt af Konsistorium (j. nr. 33 a/44).